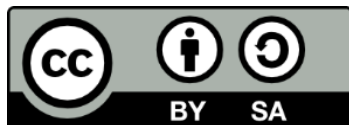

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΑΚΟΗΣ

Ενότητα 7: Αντίληψη της Ομιλίας

Οκαλίδου Αρετή

Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Αρχές της Αντίληψης της Ομιλίας

1. Αδυναμία τεμαχισμού του σήματος ομιλίας σε φωνηματικές μονάδες
2. Έλλειψη σταθερότητας του σήματος ομιλίας

Θεωρίες της Αντίληψης της Ομιλίας

1. Η ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (Lieberman, Cooper, Shankweiler, 1967) - Η κινητική θεωρία
2. Η ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (Bloomstein, S. Kahl, P., 1986).

Αντίληψη της Ομιλίας (1/2)

- Το ανθρώπινο ακουστικό σύστημά είναι ειδικά κατασκευασμένο για την πρόσληψή της ομιλίας
1. Πλεονέκτημα του δεξιού αυτιού (REA)
Μεθοδολογία δι-ωτιαίας ακρόασης και κυριαρχία του αριστερού η ημισφαιρίου
Kimura (1967). Studdert-Kennedy & Shankweiler (1970)
 2. Τα βρέφη ηλικίας 3-4 μηνών αναγνωρίζουν φωνητικές διαφορές ανάμεσα σε ήχους της ομιλίας.

Αντίληψη της Ομιλίας (2/2)

- Τα στοιχεία που περιέχει το ακουστικό σήμα της ομιλίας είναι πολλά. Ο πλεονασμός των ακουστικών αυτών βοηθημάτων στο σήμα της ομιλίας αποσκοπεί στην ενίσχυσή της δυνατότητας αντίληψης των στοιχείων της ομιλίας ακόμη και κάτω από δύσκολες συνθήκες ακρόασης
- Οι ήχοι της ομιλίας δεν είναι διακριτοί – συνάρθρωση
- Οι ακροατές χρησιμοποιούν το γειτονικό φωνητικό περιεχόμενο για την αντίληψη των φωνημάτων

- Τα ακουστικά βοηθήματα (cues) για την αναγνώριση του φωνηματικού προϊόντος είναι πολλά και πλεονάζοντα. Δηλαδή, το ακουστικό σήμα στις περιοχές των φωνημάτων περιέχει ένα σύνολο ακουστικών στοιχείων που διαφοροποιούν το φώνημα αυτό από άλλα φωνήματα.
- Η αντίληψη της προσωδίας δεν έχει πλήρως αποσαφηνιστεί εφόσον ακόμη και η απουσία της F₀ δεν εμποδίζει την αντίληψη της F₀ καμπύλης!
- Αντίληψη επιτονισμού (stress): F₀, I, t.
- Αντίληψη αρμού:
 - Το ματάκι — Τοματάκι
- Βοηθήματα
 - Παύσεις
 - Φωνηεντική επιμήκυνση
 - Φώνηση

Κατηγορηματική Αντίληψη (Categorical Perception)

- Το βασικό πείραμα Liberman, Harris, Hoffman & Griffith (1957)
 - Ακουστικό συνεχές από συνθετικά προγραμματισμένες μεταβάσεις του διαμορφωτή F2
- Συμπέρασμα: Η ικανότητα της διάκρισης μεταξύ των διαφορετικών ερεθισμάτων του ακουστικού συνεχούς εξαρτάται από την ικανότητα φωνολογικής αναγνώρισης.
- Kuhl & Miller (1975) - πιθηκοειδή

Στοιχεία Ψυχοακουστικής

Η ΨΥΧΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ασχολείται με την υποκειμενική μελέτη του ήχου ο οποίος λαμβάνεται από το αισθητήριο όργανο της ακοής. Η επιστήμη αυτή ερευνά εμπειρικούς τρόπους μέτρησης της ακουστικής αισθητηριακής εμπειρίας καθώς αυτή αλλάζει με την τροποποίηση μιας ή περισσότερων παραμέτρων του ήχου.

Ακουστότητα

- ΑΚΟΥΣΤΟΤΗΤΑ - είναι το μέγεθος της υποκειμενικής έντασης του ήχου. Ένας ήχος δεν είναι πάντοτε ακουστός από το ανθρώπινο αυτί. Για να γίνει αυτό πρέπει η έντασή του να υπερβεί μια ελάχιστη τιμή.
- $A = C \log (I/I_0)$
 - μετριέται σε Phon
 - C = η σταθερά που εξαρτάται από τη συχνότητα του ήχου και την ιδιοσυγκρασία του παρατηρητή.
- Η ελάχιστη τιμή = κατώφλι ή ουδός ακουστότητας.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ